

חוק מס ערך מוסף (תיקון מס' 6), התשמ"ו-1986 *

1. תיקון סעיף 1 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן — החוק העיקרי) —
- (1) לפני הגדרת "בית מלון" יבוא:
"אזור" — כל אחד מאלה: יהודה והשומרון וחבל עזה;
 - (2) אחרי הגדרת "המס" יבוא:
"חבר-בני-אדם" — כמשמעותו בפקודת מס הכנסה²;
 - (3) בהגדרת "מחזור עסקאות של עוסק", במקום הסיפה המתחילה במלים "לענין זה" יבוא "לענין זה, "עסקאות" — למעט מכירת ציוד";
 - (4) בהגדרת "מכר", בסופה יבוא "ורישומם בבורסה של ניירות ערך שהנפיק איגוד מקרקעין, כאמור בסעיף 8 לחוק האמור, אך למעט פעולה בנייר ערך הנסחר בבורסה";
 - (5) בהגדרת "עסקה", במקום פסקה (1) יבוא:
" (1) מכירת נכס או מתן שירות בידי עוסק במהלך עסקו, לרבות מכירת ציוד";
 - (6) אחרי הגדרת "עסק" יבוא:
"ציוד" — נכס ששימש, משמש או נועד לשמש, לעוסק בעסקיו, ואין מכירתו מעיסוק העוסק";
 - (7) בהגדרת "שנת מס", בסופה יבוא "לרבות תקופת שומה מיוחדת לאותה שנת מס".

2. אחרי סעיף 1 לחוק העיקרי יבוא:

- 1א. (א) לגבי מכירת טובין, העברת טובין ומתן שירותים —
- (1) לא יראו בהעברת טובין מישראל לאזור ומאזור לישראל משום יצוא ויבוא;
 - (2) לא יראו במכירת נכס לתושב אזור או למי שנוסע לאזור משום מכירה לתושב חוץ או למי שיוצא מישראל;
 - (3) לא יראו מתן שירות לתושב אזור כמתן שירות לתושב חוץ, ולא יראו נתינת שירות באזור כנתינתו בחוץ לארץ;
 - (4) לא יראו תושב אזור כתייר;
 - (5) לא יראו נסיעה לאזור כנסיעה לחוץ לארץ, ולא יראו בהובלת מטענים מישראל לאזור ומאזור לישראל משום יצוא או יבוא;
 - (6) לענין סעיף 60, לא יראו עסקים או פעילות באזור כעסקים או כפעילות מחוץ לישראל.

* נתקבל בכנסת ביום א' באב התשמ"ו (6 באוגוסט 1986); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1767, התשמ"ו, עמ' 92.

1 ס"ח התשל"ו, עמ' 52; התשל"ח, עמ' 36; התשל"ט, עמ' 32 ועמ' 52; התשמ"ד, עמ' 60; התשמ"ו, עמ' 37.
2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

(ב) יראו עסקאות שעושה תושב ישראל באזור או פעילות שהוא מפעיל באזור כאילו נעשו או הופעלו בישראל; לענין זה, "תושב ישראל" —

(1) לגבי חבר-בני-אדם —

(א) חבר-בני-אדם הרשום בישראל ועיקר פעילותו בישראל;

(ב) חבר-בני-אדם שהשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בישראל או שהשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים באזור, במישרין או בעקיפין, בידי יחיד תושב ישראל; "ניהול ושליטה", לענין זה — כמשמעות הנודעת להם לענין הגדרת "תושב ישראל" בפקודת מס הכנסה;

(2) לגבי יחיד — יחיד היושב בישראל ואינו נעדר ממנה אלא העדר ארעי."

3. בסעיף 3 לחוק העיקרי, בסופו יבוא: "במקום "ועדת הכספים של הכנסת" קרי "הכנסת" והוראות סעיף 2 (א) (2) ו-(3) לא יחולו."

הוספת סעיף 39

4. אחרי סעיף 9א לחוק העיקרי יבוא:

"בעסקת רישום בבורסה
9ב. מחירה של עסקה שהיא רישומם בבורסה של ניירות ערך שהנפיק איגוד מקרקעין הוא השווי שנקבע לעסקה זו לענין חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג—1963", ומועד התשלום הוא המועד לתשלום מס שבח לפי החוק האמור."

תיקון סעיף 30

5. בסעיף 30 (א) לחוק העיקרי —

(1) בפסקה (8), במקום פסקאות משנה (ב) עד (ד) יבוא:

"(ב) (1) השכרת רכב מנועי פרטי לתייר לנהיגה עצמית;

(2) הסעת סיור של תייר ברכב מנועי פרטי או באוטובוס וכן הספקת ארוחות לתייר בידי המסיע אגב הסעה כאמור באוטובוס, בין אם הוא מספקן במישרין ובין בעקיפין;

והכל, אם לכלי הרכב האמורים ניתן רישיון או היתר להשכרה או להסעה כאמור, לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח—1958; 4

(2) בפסקה (10), בסופה יבוא "ואם המקום בחוץ לארץ הוא מדינה של ישראל יש גבול יבשתי עמה ושנקבעה לענין זה בצו (להלן בסעיף זה — מדינה גובלת) — גם זכות לנסיעה בכלי תחבורה שאיגו כלי טיס או כלי שיט";

(3) אחרי פסקה (11) יבוא:

"(11א) הובלת מטענים מישראל למדינה גובלת או ממדינה גובלת לישראל; "

3 ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

4 ס"ח התשי"ח, עמ' 24.

(4) בסופו יבוא :

"(14) מכירת נכסים מעסק של עוסק או של עוסקים — לרבות ציוד — לחברה, תמורת מניות בלבד באותה חברה, אם מיד לאחר המכירה היו בידי העוסק או העוסקים 90 אחוזים לפחות מכוח ההצבעה באותה חברה; ובלבד שמכירת הנכסים בידי החברה לאחר שרכשה אותם בנסיבות האמורות תתחייב במס גם אם החברה איננה בגדר עוסק ביום המכירה;

(15) במכירת כל נכסי עסקו של עוסק שהוא חבר-בני-אדם, לרבות ציוד, לבעלי הזכויות בחבר-בני-האדם, אגב פירוק החבר, כשלכל אחד מבעלי הזכויות נמכרים, ללא תמורה, נכסים בהתאם לחלקו בחבר המתפרק — מכירה לבעל זכות שהוא עוסק; ובלבד שמכירת הנכסים בידי בעל זכות כאמור, שרכש אותם בנסיבות האמורות, תתחייב במס גם אם בעל הזכות איננו חייב במס מסיבה כלשהי ביום המכירה."

6. בסעיף 31 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 31

(1) בפסקה (3), בסופה יבוא "למעט עסקאות שהן מכירת ציוד שבעת רכישתו נוכה מס התשומות ששולם בשלו";

(2) בפסקה (4), במקום "שעל פי סעיף 44" יבוא "שעל פי דין", והמלה "ששולם" — תימחק.

7. בסעיף 32 (4) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "או שיובאו בשביל רשות מקומית או מוסד ציבורי שקבע השר לענין זה, לשם הצבתן דרך קבע במקום ציבורי". תיקון סעיף 32

8. בסעיף 33 לחוק העיקרי, במקום "יהלומים ואבנים יקרות" יבוא "יהלומים, למעט יהלומים סינתטיים, אבנים יקרות ואבנים יקרות למחצה". תיקון סעיף 33

9. האמור בסעיף 35 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא : תיקון סעיף 35

"(ב) הקרן כמשמעותה בחוק קרן המדע הדו-לאומית, התשל"ז—1977⁶⁸, הקרן כמשמעותה בחוק הקרן הדו-לאומית למחקר ולפיתוח תעשייתיים, התשל"ח—1978⁶⁹, והקרן כמשמעותה בחוק הקרן למחקר ולפיתוח חקלאיים של ארצות הברית וישראל, התש"ם—1980⁷⁰ — פטורות מהמס שלפי סעיף 4 (א)."

10. בסעיף 38 (א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ושהניכוי ייעשה בתוך ששה חדשים מיום הוצאת החשבונית, הרשימון או המסמך". תיקון סעיף 38

11. בסעיף 39 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 39

(1) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה המתחילה במלים "תוך 45 יום" יבוא "תוך 30 ימים מקבלת הדו"ח, או במועד מאוחר יותר שקבע שר האוצר, ואולם — (1) אם המנהל הורה לבדוק את פנקסיו של העוסק כדי לקבוע אם הוא זכאי לעודף — יוחזר העודף תוך 90 ימים מקבלת הדו"ח;

5 ס"ח התשל"ז, עמ' 68.

6 ס"ח התשל"ח, עמ' 74.

7 ס"ח התש"ם, עמ' 35.

(2) אם מי שהמנהל הסמיכו לכך, או משטרת ישראל, החלו בחקירה לגבי חשד בביצוע עבירה על חוק זה בידי העוסק — יוחזר העודף תוך 180 ימים מקבלת הדו"ח;

(3) אם בתוך התקופה האמורה בפסקה (2) הוגש כתב אישום נגד העוסק לגבי עבירה כאמור או נלקח מהעוסק כופר כסף כאמור בסעיף 121, רשאי המנהל להפחית מסכום העודף, לרבות הפרשי ההצמדה והריבית המגיעים בשלו על פי סעיף 105, כל סכום שהעוסק חייב בו, והיתרה תוחזר לעוסק תוך 30 ימים מיום שניתן פסק דין סופי או מיום שנלקח כופר הכסף, לפי הענין;

(2) סעיף קטן (ב) יסומן (ג), ובו, במקום "לפי סעיף קטן (א)" יבוא "לפי סעיף קטן (ב)", ולפניו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל שלא להחזיר את העודף למי שאיננו מנהל ספרים או מנהלם בסטיה מהותית מהוראות חוק זה או התקנות שלפיו, וכן רשאי המנהל שלא להחזיר את העודף למי שעד למועד הגשת הדו"ח שבו כלול העודף האמור לא הגיש דו"ח שהיה חייב להגישו לפי חוק זה, כל עוד לא הגיש את הדו"ח.";

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לענין סעיף זה, מועד קבלת הדו"ח או הגשתו, לפי הענין, לגבי דו"ח שלא צויינו בו נכונה כל הפרטים — המועד שבו הושלמו או תוקנו הפרטים."

12. בסעיף 40 לחוק העיקרי, במקום "או ברשימוני יבוא" יבוא "ברשימוני יבוא או במסמך אחר שאישר המנהל על פי סעיף 38(א)".

13. בסעיף 40 לחוק העיקרי, במקום "או רשימוני היבוא" יבוא "רשימוני היבוא או מסמך אחר שאישר המנהל על פי סעיף 38(א)".

14. בסעיף 44 לחוק העיקרי, במקום פסקה (4) יבוא:
"(4) ניכוי מס ששולם באזור, אשר שר האוצר קבע שניתן לנכותו כאילו היה מס תשומות."

15. אחרי סעיף 47 לחוק העיקרי יבוא:

47א. קונה שהוא עוסק, שרכש נכסים או שירותים שערכם עולה על 50 שקלים חדשים לצורך עסקו או לשימוש בעסקו, חייב לדרוש מהמוכר חשבונית מס או לשלם בשיק שהוא חתום עליו כמושך ונאמר בו כי התיילום למוכר בלבד; הטוען שדרש חשבונית או שילם בשיק כאמור — עליו הראיה." "חובת עוסק בעת רכישה"

16. בסעיף 67 (א) לחוק העיקרי, אחרי "למנהל" יבוא "בדרך שקבע שר האוצר".

17. בסעיף 69 (ג) לחוק העיקרי, במקום "שבחשבוניות מס" יבוא "שבמסמכים כאמור בסעיף 38".

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) לא ניהל חייב במס, בתקופה פלונית, פנקסי חשבונות, או שניהלם בסטיה מהוראות חוק זה או התקנות שלפיו, שהיתה מהותית לענין קביעת מחזור העסקאות או המס, או שהמסמכים שעליהם מבוססים הפנקסים לא נשמרו בהתאם להוראות, רשאי המנהל לסרב לקבל כל דו"ח המתייחס לשנת המס שבה כלולה תקופת הדיווח שביחס אליה נתגלו הליקויים האמורים ; סירב המנהל לקבל דו"ח, יראו את החייב, לענין סעיף 76, כאילו לא הגיש דו"ח." ;

(2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :

"(ה) הגשת ערעור או ערר לפי סעיף זה אינה באה במקום הגשת השגה לפי סעיף 82 ; נדחו הערעור או הערר, יראו את פנקסי החשבונות כבלתי קבילים לענין הערעור על השומה.

(ו) חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר לפי סעיף זה, רשאי לערער על הסירוב יחד עם הערעור לפי סעיף 83."

19. אחרי סעיף 77 לחוק העיקרי יבוא :

הוספת סעיף 77א

77א. (א) עוסק הרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, בשובר קבלה, בחשבונית, בספר פדיון יומי, או בתעוד אחר שהוא חייב לנהל על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרשמו על פי אותן הוראות, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, זולת אם שוכנע המנהל כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.

"אי רישום
תקבולים ואי
ניהול קופה

(ב) עוסק הרושם הנפקת טובין בתעודת משלוח, בחשבונית או בתעוד אחר שהוא חייב לנהל על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם הנפקת טובין שהיה חייב לרשמה על פי אותן הוראות, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים באותה שנת מס, זולת אם שוכנע המנהל כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.

(ג) עוסק שפעמיים או יותר ביטנת מס אחת או בשנים עשר חדשים רצופים בשתי שנות מס, לא רשם תקבול או הנפקת טובין שהוא חייב לרשמו כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), ומהן פעם אחת לפחות לאחר שהזהירו המנהל בכתב, חזקה שפנקסיו אינם קבילים גם בשתי שנות המס שקדמו לשנה שבה לא רשם פעמיים תקבול או הנפקה כאמור, או גם בשנת המס שקדמה לשנה הראשונה שבתוך שנים עשר החדשים שבהם לא רשם פעמיים תקבול או הנפקה כאמור, לפי הענין, אף אם דו"חיהו נתקבלו והשומות נערכו לפיהם, זולת אם שוכנע המנהל כי היתה סיבה מספקת לאי הרישום.

(ד) על החלטת המנהל לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), ניתן לערער על פי סעיף 83 כאילו היתה החלטה בהשגה, תוך 60 ימים מיום שנמסרה ההודעה.

(ה) עוסק החייב בניהול סרט קופה רושמת על פי חוק זה או תקנות שלפיו ולא ניהלו, יראו את פנקסיו כבלתי קבילים."

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "בכתב" יבוא "מנומק";

(2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) מי שערך את השומה לא יחליט בהשגה עליה.

(ו) אין בהגשת השגה כדי לגרוע מסמכויות המנהל על פי הוראות אחרות בחוק זה."

21. בסעיף 87 לחוק העיקרי, במקום "45" יבוא "30" ובסופו יבוא "ואולם אם הורה המנהל על בדיקת פנקסיו של חייב במס או הוחל בחקירה נגד החייב במס או הוגש נגדו כתב אישום — יחולו על העודף הוראות סעיף 39, לפי הענין, כאילו עודף המס היה עודף מס תשומות".

22. בסעיף 88 (ב) לחוק העיקרי, במקום "45" יבוא "30" ובסופו יבוא "ואולם אם הורה המנהל על בדיקת פנקסיו של חייב במס או הוחל בחקירה נגד החייב במס או הוגש נגדו כתב אישום — יחולו על העודף הוראות סעיף 39, לפי הענין, כאילו עודף המס היה עודף מס תשומות".

23. בסעיף 91 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "והמנהל רשאי שלא להחזיר את עודף המס או את עודף מס התשומות השנני במחלוקת".

24. במקום סעיף 93 לחוק העיקרי יבוא:

93. בפרק זה —

"הפרשי הצמדה וריבית" — תוספת לסכום שמדובר בו השווה לסכום האמור כשהוא מוכפל בשיעור עליית המדד בתקופה הנדונה, בתוספת ריבית בשיעור של 12% לשנה על הסכום שמדובר בו לאחר שנוספו לו הפרשי הצמדה כאמור, או בשיעור אחר שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת; לענין זה —

"מדד" — מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"שיעור עליית המדד", בתקופה פלונית — ההפרש בין המדד שפורסם לאחרונה לפני סוף התקופה לבין המדד שפורסם לאחרונה לפני תחילת התקופה (להלן — המדד היסודי), מחולק במדד היסודי."

25. בסעיף 95 לחוק העיקרי —

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לכל התקופה" יבוא "לשנת המס";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) הגשת ערעור או ערר לפי סעיף זה אינה באה במקום הגשת השגה על פי סעיף 82; נדחו הערעור או הערר, יראו את פנקסי החשבונות כבלתי קבילים לענין הערעור על השומה.

(ה) חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר לפי סעיף קטן (ב), רשאי לערער על החלטת המנהל על פי סעיף זה יחד עם הערעור לפי סעיף 83."

26. בסעיף 100 לחוק העיקרי, אחרי "לוותר על" יבוא "כפל מס".

27. בסעיף 105 לחוק העיקרי, האמור בסעיף קטן (ב) יסומן (ד), ובו, במקום "סעיף קטן (א)" יבוא "סעיפים קטנים (א) או (ב)", ולפניו יבוא:

"(א) הזכאי להחזר עודף לפי סעיף 39 (א) רישה, ולא הוחזר לו תוך 30 ימים כמפורט להלן, או תוך תקופה ארוכה יותר שנקבעה כאמור שם, ישולמו לו הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97 מהיום שבו הגיש את הדו"ח:

(1) אם הוגש הדו"ח תוך הזמן שנקבע לכך, מונים 30 ימים מהיום שבו הוגש;

(2) אם הוגש הדו"ח באיחור, בתקופה שמן ה-1 בחודש עד ה-16 בחודש, מונים את 30 הימים מהיום שבו הוגש;

(3) במקרה אחר מונים את 30 הימים מן ה-1 בחודש הסמוך לאחר היום שבו הוגש הדו"ח.

(ב) (1) הזכאי להחזר עודף לפי סעיף 39 (א) (1), (2) או (3), ולא הוחזר לו תוך התקופה הקבועה לכך שם, ישולמו לו הפרשי הצמדה וריבית כאמור בסעיף 97 מהיום ה-31 שלאחר היום שבו הוגש הדו"ח;

(2) הורה המנהל, לאחר 30 ימים מהיום שבו הוגש הדו"ח להחזיר עודף שעוכב, ישולמו הפרשי הצמדה והריבית מהיום ה-31 כאמור; הורה המנהל כך לפני תום 30 ימים — ינהגו כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) (1) שולם לענין חוק זה סכום כלשהו שיש להחזירו והוראות סעיפים קטנים (א) או (ב) אינם חלים לגביו, לרבות מס כאמור בסעיפים 87 או 88 (ב), ייוספו לסכום, אם הוחזר לאחר 30 ימים מיום תשלומו, הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו;

(2) תביעה להחזר סכום כאמור בפסקה (1) ניתן להגיש למנהל בכתב, תוך שנתיים מיום תשלום הסכום.

28. במקום סעיף 106 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיפים

106. היה לחבר-בני-אדם חוב המגיע לאוצר המדינה לפי חוק זה והוא התפרק או העביר את נכסיו ללא תמורה או בתמורה חלקית בלי שגותרו לו אמצעים לסילוק החוב, ניתן לגבותו ממי שקיבל את הנכסים בנסיבות האמורות; ובלבד שלא יגבו ממי שקיבל את הנכסים, בשל סך-כל המסים המגיעים לאוצר המדינה מחבר-בני-האדם האמור, יותר משווי הנכסים שקיבל ללא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין מחיר הנכסים; "שווי" של נכסים, לענין סעיף זה — המחיר שהיה מתקבל במכירתם ממוכר מרצון לקונה מרצון.

"גביה בעקבות פירוק או העברת נכסים

106א. נפטר עוסק שאילולא נפטר היה בר חיוב לגבי תקופת דיווח כלשהי, והפטירה היתה תוך שלוש שנים מאותה תקופת דיווח, יהיה נציגו החוקי חייב בתשלום המס שאותו עוסק היה חייב בו אילולא נפטר, וכן יהיה אחראי לעשיית כל דבר שהעוסק היה אחראי לעשייתו על פי חוק זה אילולא נפטר, ובלבד שסכום המס שיתחייב בו על פי סעיף זה

גביה לאחר פטירתו של עוסק

לא יעלה על שווי העזבון של הנפטר, לאחר שינוכו ממנו חובותיו של הנפטר שיש לגביהם קדימות על פני המס; לענין זה — "נציג חוקי" — מנהל העזבון, היורשים או חליף אחר של הנפטר;
"שווי" — כמשמעותו בסעיף 106.

29. בסעיף 109 (א) (2) לחוק העיקרי, הסיפה המתחילה במלים "לענין זה" — תימחק. תיקון סעיף 109

הוספת סעיף
א112

30. אחרי סעיף 112 לחוק העיקרי יבוא:

א112. (א) היתה למנהל סיבה לחשוש כי המס על עסקאות לא ישולם משום שיש בדעתו של עוסק לצאת מישראל, או מחמת סיבה אחרת, רשאי הוא —
"גביית מס
במקרים מיוחדים

(1) אם נעשתה לעוסק שומה לפי סעיף 77 — לדרוש בהודעה בכתב שהעוסק יתן מיד ערובה, כדי הנחת דעתו של המנהל, לתשלום המס הנקוב בשומה;

(2) אם לא נעשתה לעוסק שומה — לשום את המס שהעוסק חייב בו, לדעת המנהל, לפי סכום סביר בעיניו ולכלול בה גם את הפרשי ההצמדה, הריבית והקנסות שהוא חייב בהם.

(ב) שומה שנעשתה לפי סעיף קטן (א) (2), ימסור המנהל הודעה בכתב עליה, וכל סכום הרשום בה יישולם מיד עם מסירת ההודעה.

(ג) לא שולם הסכום האמור או לא ניתנה הערובה, לפי הענין, רשאי בית משפט השלום, על פי בקשת המנהל, ליתן צו, אף שלא בפני העוסק —

(1) על עיכוב יציאתו מהארץ;

(2) על עיקול רכושו.

(ד) שולם סכום כאמור או ניתנה ערובה, רשאי העוסק להגיש השגה וערעור בדרך שמשגיגים ומערערים על שומה לפי סעיף 77.

תיקון סעיף 113

31. בסעיף 113 לחוק העיקרי —

(1) בסעיף קטן (א), במקום "מנהל פנקסים" יבוא "מנהל פנקסי חשבונות או רשומות כפי שנקבע";

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "חמישה עשר יום" יבוא "שלושים ימים";

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) הגשת ערעור או ערר לפי סעיף קטן (ב) אינה באה במקום השגה לפי סעיף 82; נדחו הערעור או הערר, יראו את פנקסי החשבונות כבלתי קבילים לענין הערעור על השומה.

(ה) חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר על פי סעיף קטן (ב), רשאי לערער על התראת המנהל או על החלטתו, לפי סעיף זה, יחד עם הערעור לפי סעיף 83."

32. בסעיף 115 (א) לחוק העיקרי, המלים "העומד לעזוב את הארץ" — יימחקו, במקום "להגיש דו"ח תקופתי מיוחד" יבוא "להגיש דו"ח שנדרש להגישו", ובמקום "להורות על עיכוב יציאתו מן הארץ" יבוא "לתת צו, אף שלא בפניו, על עיכוב יציאתו מהארץ ועל עיקול רכושו".

33. בסעיף 117 לחוק העיקרי —

(1) בסעיף קטן (א) —

(א) בפסקה (7), אחרי "על פי סעיפים" יבוא "74" ובסופה יבוא "לענין זה, "קביעה סופית" — קביעה על פי הסעיפים האמורים שלא הוגש עליה רעור או ערר או שהערעור או הערר שהוגשו — נדחו";

(ב) בפסקה (10), המלה "ביודעין" — תימחק;

(ג) פסקה (11) תסומן (16) ולפניה יבוא:

"(11) החזיק בטובין שהוא עוסק במכירתם ושרכישתם לא נרשמה בפנקסי החשבונות כפי שנקבע;

(12) מי שרושם תקבוליו בסרט קופה רושמת, בשובר קבלה, בחשבונית, בספר פדיון יומי או בתעוד אחר על פי הוראות מכוח סעיף 66, ולא רשם בהם תקבול שהיה חייב לרשמו על פי אותן הוראות;

(13) לא הוציא חשבונית מס למרות שהיה חייב להוציאה;

(14) הוציא חשבונית מס ולא שילם במועד את המס הכלול בה;

(15) לא דרש חשבונית מס שהיה חייב לדרשה;"

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) לא נרשמה רכישה או לא נרשם תקבול כאמור בסעיף קטן (א) (11) או (12) בידי עובדו של העוסק או בידי שלוחו של העוסק שאיננו עובדו, יאשם בעבירה העובד או השלוח ויאשם בה גם העוסק אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושהוא נקט כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.";

(3) בסעיף קטן (ב) —

(א) ברישה, המלים "או הפר כמפורט להלן הוראה מהוראות חוק זה או התקנות על פיו בכוונה כאמור" — יימחקו;

(ב) אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) הוביל ביודעין טובין שאין עמם תעודת משלוח או חשבונית."

34. אחרי סעיף 117 לחוק העיקרי יבוא:

117א. (א) מי שהעביר את נכסיו לאחר בלא שהעביר את השליטה בהם, מתוך כוונה למנוע גביית מס שהיה חייב בו או שהוא עתיד להתחייב בו, ובמעביד שהוא חבר-בני-אדם — מי שהביא להעברה כאמור, דינו — מאסר שנתיים.

"העברת נכסים
בכוונה למנוע
תשלום מס

(ב) חילק אדם מנכסי חברה בין חברה מתוך כוונה למנוע גביית מס שהחברה חייבת בו או שהיא עתידה להתחייב בו, דינו — מאסר שנתיים, ובלבד שאם הוטל קנס, לא יעלה סכום הקנס על סכום החוב.

35. בסעיף 121 (א) לחוק העיקרי, במקום הסיפה המתחילה במלים "אם היועץ המשפטי לממשלה ציווה" יבוא "בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך". תיקון סעיף 121

36. בסעיף 126 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 126

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "לסטטיסטיקה" יבוא "(להלן בסעיף זה — המדד)" ובמקום "לאלף הלירות הקרובות" יבוא "לשקל החדש הקרוב";

(2) סעיף קטן (ב) יסומן (ג) ולפניו יבוא:

"(ב) הסכום שנקבע בסעיף 47א יתואם ב־1 באפריל וב־1 באוקטובר של כל שנה לעליית המדד שפורסם ביום ה־15 בחודש שקדם להם."

37. בסעיף 128 לחוק העיקרי — תיקון סעיף 128

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "עסקה שעשה שותף" יבוא "בשותפות רשומה, או שעשו מי שרואים אותם כשותפים לפי סעיף 56, ";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "הוקמה שותפות" יבוא "עסקה שנעשתה בידי שותפות שאיננה רשומה, או בידי שותפות שהוקמה" ובסופו יבוא "ביקשו כאמור, יראו אותם כאחראים, ביחד ולחוד, לכל חובה, חוב, מעשה או מחדל הקשורים באותו ענין";

(3) בסעיף קטן (ג), אחרי "מתן דו"ח" יבוא "החזר מס יתר, עודף מס תשומות ואחריות שותפים" ובמקום "בסעיף קטן (ב)" יבוא "בסעיפים קטנים (א) ו־(ב)".

38. (א) אחרי סעיף 137 לחוק העיקרי יבוא:

137א. (א) הוכח להנחת דעתו של המנהל כי עוסק הפסיק כליל את עסקיו או העביר את הבעלות על עסקו לאחר, ונשאר ברשותו נכס, יהא דינו של אותו נכס בתום שנתיים מיום הפסקה או ההעברה כדין נכס שנעשה בו שימוש לצורך עצמי.

"דין נכסי עסק לאחר הפסקת פעילות"

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על נכסים עסקיים שמחירים הכולל פחות מן הסכום שנקבע בסעיף 31 (3) או על פיו."

(ב) אחרי סעיף 137א לחוק העיקרי יבוא:

137ב. נכס שנרכש בידי עוסק שניכה את מס התשומות בשל רכישתו או יבואו, ורישומו של העוסק שונה לאחר מכן למלכ"ר או למוסד כספי והנכס נשאר ברשותם, יהא דינו כדין נכס שנעשה בו שימוש לצורך עצמי עם שינוי הרישום."

"דין נכסי עסק כשרישומו של העוסק שונה למלכ"ר או למוסד כספי"

39. בסעיף 141 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) בלי לגרוע מהוראת סעיף 80, מסמך לענין חוק זה יומצא בדרך שנקבעה בתקנות."

תיקון סעיף 141

40. אחרי סעיף 143 לחוק העיקרי יבוא :

143א. (א) מי שרשאי לייצג נישום כאמור בסעיף 236 לפקודת מס הכנסה, רשאי לייצג חייב במס על פי חוק זה, פרט לייצוג בקשר להוראות הכלולות בפרק ט"ז.

רשות לייצג
חייב במס

(ב) הוראות סעיפים 236א עד 236ט לפקודת מס הכנסה יחולו לענין ייצוגו של חייב במס.

תיקון סעיף 144

41. בסעיף 144 לחוק העיקרי, אחרי "הוראות סעיפים" יבוא "39 (ב)", במקום "80, 82, 85 עד 88" יבוא "81 עד 89", אחרי "104" יבוא "122", במקום "141" יבוא "140", עד 145, 149, "אחרי "150" יבוא "152, 156, 162 עד 162ב" ובמקום "171" יבוא "171, 198, 204 ו-231ג".

החלת סעיף
144א

42. במקום סעיף 144א לחוק העיקרי יבוא :

144א. (א) חוק זה יחול גם על עסקאות שנעשו באזור בידי אזרח ישראלי תושב האזור, בידי חבר-בני-אדם שהשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים באזור, במישרין או בעקיפין, בידי אזרח ישראלי תושב האזור, על פעילות באזור של מוסד כספי שהשליטה על עסקיו וניהולם הם כאמור, ועל פעילות של מלכ"ר שהשליטה עליו מופעלת באזור; לענין זה —

"החלת החוק
באזור

(1) "אזרח ישראלי תושב האזור" — אזרח ישראלי לפי חוק האזרחות, התשי"ב—1952,⁸ היושב באזור ואינו נעדר ממנו אלא העדר-ארעי;

(2) "ניהול ושליטה" — כמשמעותם בהגדרת "תושב ישראל" שבסעיף 1א (ב) לגבי חבר-בני-אדם.

(ב) חייב במס על פי סעיף זה או על פי סעיף 1א (ב) בשל עסקה פלונית, החייב בשלה גם בבלו מוסף או בבלו שכר וריזוח לשלטונות יאזור, יופחת מסכום המס שהוא חייב בו על פי חוק זה הבלו ששילם לשלטונות האזור.

תיקון סעיף 149

43. האמור בסעיף 149 לחוק העיקרי יסומן (א), ואחרי יבוא :

"(ב) לענין סעיף קטן (א), עסקת מקרקעין שהיא השכרה שנחתמה לפני תחילתו של חוק זה ותקופת השכירות נמשכת גם לאחריו — יראה כעסקה שטרם נסתיימה."

תיקון חוק מס
קניה (טובין
ושירותים)

44. בחוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב—1952⁹ (להלן — חוק מס קניה) — (1) בסעיף 10א, במקום "101" יבוא "101 ו-105" ובסופו יבוא "ובשינויים המחוייבים";

(2) אחרי סעיף 27 יבוא :

27א. (א) מי שרשאי לייצג נישום כאמור בסעיף 236 לפקודת מס הכנסה רשאי לייצג עוסק על פי חוק זה.

8 ס"ח התשי"ב, עמ' 354.
9 ס"ח התשי"ב, עמ' 344.

(ב) הוראות סעיפים 236 עד 236ט לפקודת מס הכנסה יחולו לענין ייצוגו של עוסק. " ;

(3) אחרי סעיף 29 יבוא :

29ג. הוראות סעיפים 39 (ב), 63, 64, 81 עד 89, 92, 93, 104, 122, 128, 140 עד 145, 149, 150, 152, 156, 162 עד 162ב, 170, 171, 198, 204 ו-231 לפקודת המכס¹⁰ יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לענין המס על פי חוק זה.

תחולת הוראות
מפקודת המכס

29ד. הוראות סעיפים 1א, 105 (ג) ו-144 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לענין המס על פי חוק זה."

תחולת הוראות
מחוק מע"ב

45. בפקודת המכס —

(1) האמור בסעיף 18 יסומן (א), ובו, במקום "או מאת סוכן של כלי שיט" יבוא "מאת סוכן של כלי שיט, מאת משלח בינלאומי", ואחריו יבוא :

"(ב) בסעיף זה, "משלח בינלאומי" — מי שנתקיימו בו כל אלה :

(1) עסקו, כולו או חלקו, במשלוח מטענים של אנשים שונים, מחוץ לארץ לישראל ומישראל לחוץ לארץ, כשהם ארוזים במכולה אחת, או באריזה אחת אחרת ;

(2) המנהל אישר אותו כמשלח בינלאומי לענין סעיף זה ;

(3) הוא התחייב לפעול בהתאם להוראות המנהל לענין סעיף זה. " ;

(2) אחרי סעיף 231 יבוא :

231א. הוראות סעיף 1א (א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לענין מכס על פי פקודה זו. " ;

"תחולת הוראות
מחוק מע"מ

(3) בסעיף 231ג (א), במקום "לירות" יבוא "שקלים חדשים".

46. בפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937¹¹, במקום סעיף 6 יבוא :

6. הוראות סעיף 1א (א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לענין מכס על פי פקודה זו."

"תחולת הוראות
מחוק מע"מ

47. בחוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), התשכ"ח-1968¹² —

(1) בסעיף 1 —

(א) בהגדרת "מס-עקיף", אחרי "מס קניה" יבוא "מס בולים" ;

(ב) בהגדרת "יתר", האמור בה יסומן (1) ואחריו יבוא :

"(2) סכום הישבון וכל סכום אחר ששולם למנהל או הופקד אצלו, על פי חוק מס עקיף, ויש להחזירו, וכן סכום מס עקיף שהוחזר על פי החלטת המנהל ; "

10 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

11 ע"ר 1937, תוס' 1, עמ' 183; ס"ח התשכ"ה, עמ' 118.

12 ס"ח התשכ"ח, עמ' 156.

תיקון פקודת
המכס

תיקון פקודת
תעריף המכס
והפטורים

תיקון חוק מסים
עקיפים (מס
ששולם ביתר
או בחסר)

(2) בסעיף 6, במקום "והוכיח" יבוא "ולגבי יתר כמשמעותו בפסקה (1) להגדרת "יתר", למעט לענין מס בולים — גם בתנאי שהוכיח".

48. בסעיף 9 (24) לפקודת מס הכנסה, אחרי "ששילם ביתר" יבוא "ריבית והפרשי הצמדה שקיבל עוסק לפי סעיף 105 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו—1975".

תיקון פקודת
מס הכנסה

49. (א) בסעיף זה, "היום הקובע" — כ"ז באלול התשמ"ו (1 באוקטובר 1986).

תחילה ותחילה

(ב) בכפוף לאמור להלן, תחילתו של חוק זה ביום הקובע.

(ג) תחילתם של סעיפים 2, 42 ו-44 (3), לגבי הוספת סעיף 1א והחלפת סעיף 144 לחוק העיקרי ולגבי החלתם לענין חוקים אחרים, ביום י"ט בשבט התשל"ט (16 בפברואר 1979), ואולם הוראותיהם לא יחולו אלא מהיום הקובע לגבי אלה:

(1) מי שרשום כעוסק לפי דיני אזור;

(2) מי שחלו עליו הוראות סעיף 144 לחוק העיקרי לפני החלפתו בחוק זה.

(ד) מתום חדשיים לאחר היום הקובע יחול סעיף 18 (1) לגבי דו"ח שהוגש לאחר היום הקובע אף אם המועד להגשתו כדין היה לפני כן.

(ה) הוראות סעיפים 18 (2), 25 ו-31, לענין חייב במס שלא הגיש ערעור או ערר, לא יחולו אם השומה או החלטת המנהל, לפי הענין, ניתנו לפני יום פרסומו של חוק זה.

(ו) תחולתו של סעיף 19 גם לגבי תקבול או הנפקת טובין שהעוסק היה חייב לרשום אחרי כ' באדר ב' התשמ"ו (31 במרס 1986) ולא רשם עד היום הקובע.

(ז) תחילתו של סעיף 24 ביום שיקבע שר האוצר בהודעה ברשומות, ולענין חוב המגיע למדינה או זכות המגיעה לעוסק שנוצרו לפני יום התחילה האמור הוא יחול לגבי התקופה המתחילה באותו יום.

(ח) תחולתו של סעיף 27, לגבי סעיף 105 (ג) לחוק העיקרי, גם לגבי סכומים ששולמו לפני היום הקובע, אלא שיראו אותם כאילו שולמו 30 ימים לפני היום הקובע, ובלבד שתוגש תביעה עליהם תוך 120 ימים מהיום הקובע.

(ט) תחולתו של סעיף 37 בתום 120 ימים מהיום הקובע, גם על שותפות, שותפים או מי שרואים אותם כשותפים, לפי הענין, הרשומים על פי החוק העיקרי ביום הקובע; ואולם הוראות שר האוצר מכוח סעיף 37 (3) לא יחולו עליהם לגבי תקופה שלפני היום הקובע.

(י) תחולתו של סעיף 38 (א) גם לגבי עוסק שהפסיק כליל את עסקיו או העביר את הבעלות על עסקו תוך שנה לפני היום הקובע.

(יא) תחילתו של סעיף 38 (ב) ביום תחילתו של החוק העיקרי, ואולם לא ייגבה מס מכוחו אלא כאשר שינוי רישום העוסק למלכ"ר או למוסד כספי נעשה לאחר היום הקובע.

50. (א) על אף האמור בסעיף 143א (א) לחוק העיקרי וסעיף 27 לחוק מס קניה, כנוסחם בסעיפים 40 ו-44 לחוק זה, יועץ מס שנרשם בפנקס יועצי מס על פי פקודת מס הכנסה לפני תחילתו של החוק העיקרי, רשאי לייצג חייבי מס לענין מס ערך מוסף ולענין מס קניה, ואולם אם לא עבר השתלמות, כפי שנקבע בתקנות, תוך שנתיים מיום פרסום חוק זה, לא יהא רשאי, לאחר המועד האמור, לייצג חייבי מס כאמור.

הוראות מעבר

(ב) חייב במס או במס קניה מכוח סעיפים 1א או 144א לחוק העיקרי כנוסחם
בחוק זה, שאינו רשום לפי הוראות סעיף 52 לחוק העיקרי או טרם מסר הצהרה בדבר עסקו
לענין חוק מס קניה, יעשה עד היום הקובע את המוטל עליו לענין הרישום או ההצהרה.

מסומ

51. חוק זה יפורסם תוך עשרים ימים מיום קבלתו בכנסת.

משה נסים
שר האוצר

שמעון פרס
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

